

СВОВОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОВОДА", Р. О. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ХИМЕРНА, ХВИЛЮЮЧА ВЕСНА

Весна завжди химерна і хвилююча. Заповідати, аби сподівастись сонця і погоди, а тут вам — буря і злива. Або ж берете калюші і парасоло, а тут вам сонце і погода, аж любо! Це — химери весняної природи. А скільки хвилювань у людські душі вливає весна! Це вже така її природна властивість, і про це всі знають. Цього року до цих природних прикмет весни достосовується більше, ніж коли, і міжнародна політика. Вона, як і природа, повна химер і хвилювань.

Напроросли почалося велике хвилювання в зв'язку з Формозою. Ось-ось, здавалося, зривається нова весняна буря. Гриміло ж бо в Азії, загриміло й у Вашингтоні далекосхідною резолюцією з оборонними повноваженнями для Президента. Правда, хмари на Формозою це не розвіялись, але й на дощ не заноситься. Та хто його знає? Громи б'ють чом і з безхмарного неба.

Багато політичних химер і хвилювань принесили далішні події. Азіатсько-африканська конференція в Бандунгу була однією з них. Описавши прийшлу ратифікацію договору про суверенітет і оборону Західної Німеччини та формальне включення її в західну оборонну систему. Велике хвилювання викликала ця подія головне по той бік залізної застави і, як реакція на неї, прийшла советська химера з Австрією. Десять років паралізувала Москва будь-яку договірність у справі закінчення окупації Австрії, і цю цю весну, наче грим з ясного неба, прийшла несподівана советська згода на те, що Захід вже віддавна обстоював: суверенітет цієї країни.

Галітні химери і хвилювання цієї весни на тому не закінчилися. Впродовж одного тижня минулого тижня кожного дня повставала якась політична химера, викликаючи політичне хвилювання. У неділю американський, англійський і французький амбасадори почали в Парижі наради про доцільність великодержавної конференції в азійських справах. У понеділок президент Айсенавер погоджується на зустріч „чотирьох великих“, якщо будуть прийнятні західні передумови. У вівторок три західні великодержави вислали Москві формальне запрошення на конференцію голів урядів чотирьох великодержав. Кремль, зі свого боку, відкидає новий план світового розроблення, включаючи в нього й деякі відкидані ним раніше західні пропозиції. В середу советський прем'єр Булганін висловлюється прихильно щодо пропозиції Заходом зустрічі чотирьох великих. У четвер амбасадори чотирьох великодержав у Відні остаточно узгоджують і погоджуються на підписання договору в справі Австрії. В п'ятницю Захід проголошує свій власний план політичного розроблення. В суботу у Варшаві Москва створює своє НАТО, себто спільне командування для советської і сателітних армій. У неділю підписано договір в справі Австрії. В інших обставинах цих подій одного тижня мало б аистачити на кілька місяців. Але чим разом вони, як весняна погода, чергуються одна за одною з такою швидкістю, що нудно ледве встигає реагувати на них.

Чого ж можна сподіватись від такого розвитку подій? Публіка, як завжди: одні оптимістично очікують теплого і погідного літа, а інші песимістично заповідують бурі і зливи. Але не було б нічого більш помилкового, як робити далекобачні висновки з політичних химер дня. Звичайно, їх не можна й легковажити, бо події попереджають події і на них впливають. Але, коли мова про загальне міжнародне положення та про загальні тенденції його розвитку, то тут, крім подій, маємо ще принципи, які ці події визначають на довшу мету. Ці принципи відомі: світ поділений сьогодні на два суперечні табори на базі не тільки подій, але в першу чергу принципів. З одного, західного боку, маємо засаду волі, справедливості і миру для всіх, а з другого, комуністичного боку, цьому протиставляється диктатура класів і неволю, злиднів і гніт для всіх. Чи можна прірву між цими двома діаметрально протилежними принципами засипати будьякими, навіть найбільш надійними, дипломатичними конференціями, зустрічами та підписуванням договорів, які для одного, східного партнера теперішньої міжнародної політики мають тільки паперову вартість?

Це є сучасна політична дійсність, яку навряд чи можуть змінити будь-які химери і яка вже перестала хвилювати тих, які її знають і здають собі з неї справу. Інше діло, що властивість весни є теж надія, та сама надія, що не залишає людини до гробу і що без неї життя було б неможливо. Тому надію треба плекати, зберігати і для неї працювати. Але надія не буде „матір'ю дурних“ тільки тоді, якщо вона буде рахуватись з дійсністю і намагатиметься ту дійсність підкорити собі.

СИМВОЛ БОРотьБИ ЗА ВОЛЮ

У списку політичних атен-татів, почавши від замаху на Абрагана Лінкольна 14 квітня 1865 р., в одному з американських альманахів, названо, як єдиного українця, Симона Петлюру, „генерала, лідера Української Республіки“. Кожна коротенька віс-точка з датою і прізвиськом в тому списку вираховує величезний зміст для заторкнених країн-націй. Але, переглядаючи довгий-довгий, зрештою далеко неповний випис політичних убивств за останніх 120 років, трудно знайти друге, яке мало б таке безпирне значення для земляків убитого, як його мало і має по нинішній день убитого Симона Петлюру. Значення паризького вбивства, мабуть, тому таке велике, що воно торкалось не тільки однієї нації, а всієї людської спільноти, а саме ідея волі, яка по-ривала Петлюру на боротьбу й яку Петлюра вписав на своєму прапорі так чітко, що він сам і це його прапорне гасло стали синонімами. І тому мусів Петлюра згинув, а щоб ще основніше вдарити по ідеалу волі, треба було оплю-гавити ім'я Петлюри в хвили-ні його смерті свідомо при-думаними, з лобно-наклеп-ницькими очорнючими за-кидами.

Але ідеалу не можна вби-ти стрілами, і найчорніші на-клепи не вдержаться в гор-ній історії. І тому найнік-чемніша кампанія, ведена проти „петлюрських банди-тів“ большевицькою пропа-гандою в Україні, спричиня-ється тільки до ще більшого поширення й поглиблення культу Симона Петлюри, як національного героя. А всі ті брудні наклепи, що їх виго-лошувало на процесі, на яко-му опрацювано обвинуваче-ння Головного Отамана, не пошко-дили ні на йоту українському культові Петлюри як борця за волю у вселюдському ро-зумінні. Бо ж минуло вже 29 років від того трагічного події, але святкують її роковини у смутку і в гордість за свого лідера-борця всі українці, що живуть в розсіянні у вільно-му світі, а поминають на рідних землях не справляючи тільки тому, що там похоронено волю.

У цьому році в Америці, в Нью-Йорку й деяких інших містах, пересуєне публічне святування пам'яті Симона Петлюри з дати його смерті 25 травня на кілька днів рані-ше з уваги на 6-ий Конгрес Українців, що має святи вели-кою маніфестацією, на яку з'їде-ться маса українців і з по-зова Нью-Йорку. І тому, маю-чи на увазі Академію на честь Головного Отамана 21 травня ц. р. в Нью-Йорку, привчається вже тепер ці-рядки роковини його смер-ті. Ті роковини будуть від-значаючи доти, поки житиме українська нація, а найвель-ніше відзначатимуть їх в май-бутній вільній і незалежній Українській Державі. Тоді і весь зовнішній світ усвідом-ить собі його значення і по-ну поклоняться.

Так і дивились на нього ті, які наслідки на нього вивни-ли. Український самостій-ницький рух — смертельно небезпечний для Москви і тієї імперіальної концепції, що її

перший сформулював Пе-тро І, придумавши для неї назву Росії. Суверенна укра-їнська держава є заперечен-ня Росії, як імперії, що мо-же існувати тільки при під-коренні одній централістичній владі Москви цілого ряду країн і народів. І тому війна проти УНР була найпершою, що її поведи московські бо-льшевики, перемисли леген-дарного, неписаного, але і-стотного політичного запові-ття Петра та його наступників. Але куди більш небезпечний від українського самостійни-ця є сама ідея волі, яка по-ривала Петлюру на боротьбу й яку Петлюра вписав на своєму прапорі так чітко, що він сам і це його прапорне гасло стали синонімами. І тому мусів Петлюра згинув, а щоб ще основніше вдарити по ідеалу волі, треба було оплю-гавити ім'я Петлюри в хвили-ні його смерті свідомо при-думаними, з лобно-наклеп-ницькими очорнючими за-кидами.

Але ідеалу не можна вби-ти стрілами, і найчорніші на-клепи не вдержаться в гор-ній історії. І тому найнік-чемніша кампанія, ведена проти „петлюрських банди-тів“ большевицькою пропа-гандою в Україні, спричиня-ється тільки до ще більшого поширення й поглиблення культу Симона Петлюри, як національного героя. А всі ті брудні наклепи, що їх виго-лошувало на процесі, на яко-му опрацювано обвинуваче-ння Головного Отамана, не пошко-дили ні на йоту українському культові Петлюри як борця за волю у вселюдському ро-зумінні. Бо ж минуло вже 29 років від того трагічного події, але святкують її роковини у смутку і в гордість за свого лідера-борця всі українці, що живуть в розсіянні у вільно-му світі, а поминають на рідних землях не справляючи тільки тому, що там похоронено волю.

У цьому році в Америці, в Нью-Йорку й деяких інших містах, пересуєне публічне святування пам'яті Симона Петлюри з дати його смерті 25 травня на кілька днів рані-ше з уваги на 6-ий Конгрес Українців, що має святи вели-кою маніфестацією, на яку з'їде-ться маса українців і з по-зова Нью-Йорку. І тому, маю-чи на увазі Академію на честь Головного Отамана 21 травня ц. р. в Нью-Йорку, привчається вже тепер ці-рядки роковини його смер-ті. Ті роковини будуть від-значаючи доти, поки житиме українська нація, а найвель-ніше відзначатимуть їх в май-бутній вільній і незалежній Українській Державі. Тоді і весь зовнішній світ усвідом-ить собі його значення і по-ну поклоняться.

ПО ВСІЙ УКРАЇНІ ЗНОВУ ЗБИРАЮТЬ ПІДПИСИ

По всіх фабриках, заводах, установах і колгоспах країни відбуваються мітинги, на яких збирають підписи під зверненням Світової Ради Ми-ру „проти загрози атомової війни“. У всіх резолюціях, ухвалюваних на цих мітингах, обов'язково підкреслюється „готовність трудящих змінювати могутність радянської батьківщини“. Значить: це більше гармат, танків і бомб.

СПРАВА ЗМІНИ ЧАРТЕРУ О.Н.

На день 20 червня 1955 р. припадає десятиріччя заси-дання до Сан-Франсіско Між-народної конференції, на якій засновано Організацію Об'єд-наних Націй. Для українців ця конференція важлива тим, що на ній Совети згодились призначити Україну як держа-ву, хоч і в складі Советського Союзу, одначе з правом висл-ати свого делегата на нара-ді цієї міжнародної органі-зації.

На пресовій конференції, що відбулася 5 травня у Нью-Йорку, генеральний секретар ООН Даг Гаммершильд згадав ім'ям про Конференцію ООН в справі перевірки чар-теру, яка має відбутися не-гайно після наради Генераль-ної Асамблеї, тобто, мабуть, у грудні 1956-го, або в січні 1957 року. З уваги на те, що 3-диней Держави Америки грають одну з найважливі-ших ролей у цій організації, рішальні чинники цієї країни, а з ними й преса, вже тепер заставляються не тільки над самою Конференцією, але й над агендами, які будуть на ній поставлені.

Загальний погляд такий, що цього річчя Генеральна Асамблея ООН, яка має зій-тись восени, обговорить під-готовчі справи до перевірки конференції. А що сканди-навські країни, а також Ве-ликобританія не дуже бажа-ють собі перевірки чартету, деякі американці побоюються, що така конференція може принести більше шкоди, ніж добра. Все таки сам Прези-дент і Конгрес ставляться до цієї перевіркової конференції прихильно, і нема сумніву, що Америка доведе на ній хоч до деяких корисних змін в організації ООН.

Відомо, що Совети вважа-ють ООН тільки за міжнарод-ний форум для своєї підри-вної пропаганди, і, маючи пра-во вето в Раді Безпекі, скла-деної з 11 держав, з-павляла паралізувати рішення, з яки-ми не погоджуються. Досі Кремль не дав ні одним сло-вом пізнати, чи погодиться він на якісь зміни чартету в майбутності, але відомо, що він не хоче зміни постанов про склад Ради Безпекі ООН. Тому мимохиті вирінає пи-тання: яка ціль скликаючи Конференції для перевірки чартету, коли зміни його не-можливі?

Прихильники реформи ООН стоять на становищі, що само бажання зміни настановок увагу світу до потреб між-народної організації. Коли при-йде час на підготовчі наради, тоді, як в Асамблеї, так і на самій конференції, будуть піднесені такі думки, які спричиняться до зосереджу-вання вільного світу проти беззупинних перешкод, став-лених Советами проти посту-пу людства. Отже на таких

нарадах можна буде повести успішну агітацію проти совет-ських метод і послатити увесь комуністичний світ.

Крім того, вільний світ пе-редбачає, що до 1957 р. до якого наради ревізійної кон-ференції зачнуться, можливі зміни „політичного клімату“. Не виключено, що з Советами можна буде дійти до яко-гось компромісу, подібного до того, як то було в Сан-Фран-сіско у 1945-р., коли за до-пущення Аргентини до ООН Со-вети зажадали призначення го-ловою ООН Блюрвія й України. Тепер уже 14 різних країн че-кають на свою чергу бути допущеними в склад ООН.

Хоч як осоружне для Аме-рики й деяких інших країн допущення комуністичного Китаю до ООН, до 1957 р. мо-жуть у теперішніх настроях наступити такі зміни, що, „заплату“ за допущення чер-воного Китаю, можна буде добути допущення нових вільних країн до ООН.

Однак, серед самих захід-них країн нема згоди в одній важливій справі, яка порушує їх солідарність. Це — поста-новлення в чартері ООН „не вмі-шуватися в внутрішню юрисдик-цію“ країн. Зате різні країни Азії, Африки, а головне кра-їни арабського світу, симпа-тують зміни цієї статуту у своєму інтересі. Відоме теж, що саме на цьому відтинку існують непорозуміння між Францією і Америкою. Америка сподівалась, що ста-вить Азію для західних країн, якщо буде змінено теперішній колоніальний ін-теримований в Азії у першій чергу Францією.

Нема потреби приховувати факт, що в ЗІА діє багато консервативних груп, які вва-жають членство Америки в ООН негідним з державною незалежністю й суверенітетом. Вони стоять на становищі, що Америка напала собі бди-виступити до ООН. Такі гру-пи, називаючи себе „коаліцією консервативних американців“, з'їхались у Сан-Франсіско на дводенний „Конгрес Во-лі“, що закінчився 7 травня. Цей конгрес, однак, не міг погодитись на якусь рішучу резолюцію, за винятком ухвали вислати картки до президента Айсенавера, за-жаданням перервати у вівтор-ок День Поминків на „День Гам-бі“ і натарувати комісію „ОН, відому під назвою „ЮНЕСКО“, за її діяння про-ти виховної системи в Аме-риці.

З'їзд консервативних аме-риканців може спричинитися до застанови американських груп, що походять з понево-лених націй, чи не склика-ти б їм справжній „Конгрес Во-лі“ і видати прокламацію до всіх вололюбних народів світу для натарування Совет-у за їх намагання пертво-рити ООН на організацію по-неволених світу і для підри-вання зм'ягчання Америки за удосконалення чартету ООН, як інструменту, що має вета-новити в цілому світі засади волі й справедливості.

(C)

ниничні, з таким же „ентузі-язмом“ узяв на себе зобов'яз-ання підвищити продуктив-ність своєї праці вдвоє.

Мирося Прокоп

ШОСТИЙ КОНГРЕС І УКРАЇНСЬКА ВИЗВОЛЬНА СПРАВА

II

Українська політика Заходу

До звальних безконечних по-милок, що ними визначуєть-ся західна політика в украї-нському питанні принаймні за останніх сорок років, долучу-ється кількарічна політика антибольшевицьких кол су-часного Заходу. Тому, що нею також визначується по-ложення української справи, і тому, що до неї також му-стиме зайняти становище Шостий Конгрес Американсь-ких Українців, й треба при-святити на цьому місці де-які зауваги, в рамках, на які дозволяє газетна стаття.

Факт, що національне пи-тання має величезне значен-ня в російській імперії, нале-жить до абеткових прав ро-сіянства. Факт цей був ви-значений Леніним ще в 1913 році, отже в часі, коли не тільки царат, але також тодішні опозиційні російські політи-чні партії того не помічали. В той час Ленін визнає, що, по-скільки в російській імперії с-ільки неросійні зростають, вдержати їх в імперії можна тільки порядком концесій, як до обійняти повної державної незалежності і вільного ви-ходу з імперії включно. (В. І. Ленін: „Статті і речи об Українці“, 1936, ст. 248).

Правда, цієї обійняти Ленін ніколи не думав дотримувати. Сьогодні для кожного дослід-ця цих питань нема сумні-ву, що така власне лєнін-ська політика обійняти не-залежності неросійських на-родів, врятувала російську імперію. Це ствердив сам Ста-лін, який по революції зая-вив, що большевики перемо-гли Керенського і царських генералів тому, що в заплі-тих генералів були неросій-ські народи, які ненавиділи російську імперію і сподівали-ся від большевиків, що во-ни здійнять їхні прагнення національної і соціальної сво-боди. (І. Сталін: „Статті і речи об Українці“, 1936, ст. 185). Для об'єктивного до-слідника с. також безсумні-вим, те, що майже сорок ро-ків існування большевицької імперії, — це її безперервна війна проти неросійських на-родів, які хочуть відорватися від Москви та позбутись ко-мунізму.

Але того не знають якра-ті, які хочуть мобілізувати народи СССР до боротьби проти большевизму. Коли розглядають дії т. зв. приват-них кол за останні роки від- минулого конгресу, то треба ствердити, що існуюча в 1952 році ситуація і тодішні нама-гання притягнути неросійські еміграції до співпраці на базі неперершенства, зовсім не покращали, але, в дечому, змінювалися на гірше. І так напр. в репрезентованому ти-мис колами „Радіо Визволе-ня“, що мало б прислухувати симпатії також українського народу для Заходу, не дозво-ляється говорити про украї-нську державну незалежність, що більше, навіть про націо-нально-визвольну боротьбу! А віти, ідея державної неза-лежності є основоположним елементом української націо-нально-визвольної ідеології і політичної програми, і йти без неї до українського наро-

ду, — це значить, не прислу-хувати його для себе, але відкидати.

Яка причина такого став-лення тих кол Заходу? Коли брати до уваги оправданні, що їх подають автори таких концепцій, причиною того мало б бути: 1) непевність чи справді український на-рід хоче державної незалеж-ності, 2) небажання антаго-нізувати російський народ, який, мовляв, також в своїй масі, є проти відділення не-росіян.

Якщо йде про перше, то треба сказати, що, поскільки Заходові справді дуже зале-жить на тому, щоб неспіку-вати вільну волю українсько-го народу та не піти проти неї, то довга історія україн-ської визвольної боротьби, зокрема від 22 січня 1918 ро-ку, не повинна лишати в за-хідних колах жадних сумні-вів. Якщо ж сумніви чи справді український народ хоче повної державної незалеж-ності, то чому кілька років Москва большевицька Москва витратила на те, щоб зваль-ти Українську Народну Рес-публіку? Чому масово вини-щувала Москва тих всіх, хто прийняв участь в тій визволь-ній боротьбі? Чому знищили вона тисячі українських ді-вчат культури і громадського життя, в тому навіть комуні-стів, під закидом прагнення відірвати Україну від Мос-кви? Чому масово не хотіли українські червоноармійці во-ювати за Москву в минулій війні? Чому український на-рід боровся проти німців і большевиків під виразним гаслом державної незалеж-ності України? Чому довгі роки Москва переконув украї-нський народ, що він досяг-нув в спілці з Москвою все, чого він хоче, тобто державну незалежність? Чому устами Крузя намагались Москва переконати українців, що Америка є ворогом державної незалежності України, що в майбутній війні український народ повинен боротись про-ти Америки, бо тільки при допомозі Москви він може зберегти свою державну не-залежність? Чи, коли б украї-нському народові була бай-духа ідея державної неза-лежності, як це досі дума-ють організатори приватних кол, то чи справді Москва та-ким способом намагалась би прислатити його для себе та кинути його проти Заходу? Чому досі, всупереч мирові, існує визвольна боротьба на українських землях і чому т. зв. буржуазний націоналізм вважались Москвою ворогом ч. 1?

Неправда також, що коли б Захід піддержав сьогодні державність України, це поста-вить проти нього російський народ. Це поставити може проти нього горстка російсь-ких еміграційних імперіалі-стів, але не російські народні маси. Це видно було недо-вільно в часі минулої війни, коли тільки колоніальна по-літика Гітлера кинула всі на-роди СССР в обійми Сталіна. Немає сумніву, що якщо б німці були відкинуті гасло знищення большевизму і від-жудови вільних самостійних держав російського і неросій-ських народів, большевики війну програли б. Проти самостійності Литви, Грузії, чи України в росіяні застерєжен-ня не могли бути, поскільки по-ни були свідомі того, що ті неросійські народи творять формально окремі держави, а разом з Росією держать їх тільки силою терору Москви. Дуже цікаве ствердження то-го порядку зробив в жовтні 1942 року д-р Бройтгем, то-

(Продовження та ст. 3-й)

Михайло Островерха

НА КРУТОМУ ЗВОРОТІ

3 пововклх сторінок

1939—1940

(27)

Сумні вечори. Ходити по місті можна лише до 9-ої го-дини вечора. Стою при вікні в помешканні знайомих, які мене прихистили в себе. І дивлюсь на палаючий у морі світло-пропаганди Львів. У яркому світлі палають черво-ні прапори на ратуші, на вос-відстві. Від часу до часу не-сіється вівчання й завождження пісень з вічких челястей ночі. Це ситі й добре одягнені ге-пєсти, роз'їжджаючи службо-во на вантажних автах, ви-співують і надають містові напевного, якогось несамоовитого, кепельного. Бо в такий час, коли вся армія, форми будови голови Леніна де тіні злиднів, виголоділих та викудлених нуджарів, смерті: символ Москви! Коли виснаження і голод та тєпор учинили з цієї армії якийсь несамоовито стадо ма-

культури, релігії, усіх-усіх-тєх конструктивних ціннос-тей Європи. Цей черп його є символом тієї задухи, недо-віри, фізичного і морального бруду, терору, доноциства, розкладу фізичного і мораль-ного, отупіння, — дословно: пращі душі й тіла. Ось це й зміст будови голови цього московського генія.

Заробітків немає, нема й гроша, а жити якийсь треба. В найдешевій кухні для лі-тераторів, журналістів, мис-тєв і лікарів, при вул. Акаде-мічній 10/1, де обслуговують пані польки і жидівки, де ви-дають денно до 400 обідів, — юшка і шматочок м'яса і ок-раска хліба, — обід коштує 85 сотників. Наші інтелігенті ходять попід кам'яниці Льво-ва і сиріють на тілі, недоі-даючи, а це більше на душі. Бачив я інколи, як до цієї де-шевої кухні крадьки, чужо й непевно заходили істи Ми-хайло Струтинський і Петро Сагайдачний.

Товариство Письмеників і Журналістів ім. І. Франка ма-ло в Зємбанку й Центробанку своїх до 1000 злотих разом ошідностей. Роман Купчин-ський, як голова цього това-

риства, — хоч воно вже пере-стало існувати, — зробив те дуже добре й по-товариськи, що поручив Василю Сімо-нєві вибрати ті гроші і по ма-лій сумі, нішком, роздавати допомоги старим членам на-шого товариства. І так отри-мав і я — по 10 зл. кожно-разово — 60 злотих. Скупень-ко якийсь проживав я.

„Возз'єднання... вилоть до отелдєнія“

Прийшла неділя виборів: 22 жовтня 1939 р. Надворі хо-лодно, мрячно, неприємно, хоч інколи, на потіку, пока-зується сонце. Від вчасного жару б'ють із дукою: йти, не йти голосувати? Передуму-ю за і проти. Я був певен, що в таких місцях, як Львів, де переважають ще поляки, де напхали така маса жидів, — а всі біженці дістали право голосування при цих виборах! — то, може, мені вдалося б і не голосувати. Проте, взяв я під увагу моїх господарів, які ме-не прихистили комо себе, в яких я майже кожну ніч но-чую, — бо інколи нерви мене вигнали і з цієї хати я йшов спати до інших приятелів,

слід за собою затираючи, — а мос неголосування може відбитись і на них. І я по-становив із трепетом у душі йти голосувати: перший раз у мому житті голосував і останній! За Польщі — в 1922 р. українці бойкотували вибори, а коли вже й стали брати участь у виборах, тоді я сидів в Італії, то не голо-сував.

Голосування нашої ділнї-ці відбувалось у будинку „Рідної Школи“ при вул. Мохнацького. Сидим канди-датом на цю ділнїцю був якийсь Василь Малюх, якого прїзвїще я вперше тоді й по-чував, якого ніхто не знає. Ві-ля виборчого лїкалю вєн-тається народ, стоїть черга й тут, мова польська. Дїстався і я до середини. У просторій залї при входї стоїть широкїй стїл, а за ним сидїло двоє на-ших молодих людей: марїє-тер К., побачивши якого, ме-ні стало легше на душі, бо знав я його, як людину чес-ну, нескаламученої душі, і висока та руська паня, якої прїзвїща я не знаю. Поба-чавши мене, вона, не спитав-ши в мене прїзвїща, закрес-лила мене: „голосував“ і да-

да мені білу картку, на се-редній якій було віддрукова-не єдине прїзвїще кандидата: Василь Малюх. У першій хвилині я не знав — що з тим свистком паперу діяти? До мене підійшов советський старшина з відзнаками полі-рука і пояснив:

— Ідїть товаришу он там до кабіни і там згорніть цю картку вчетверо; як же хо-чете, то й екресїть чи що кандидата, а потім кинете цю картку до он тієї урни, що на сцені! — Дякую, товаришу комі-сар! — відповів я під аком-панїмент шуму в голові від віду його слів, від яких віл-нуло якого лукавство. Я й не опам'ятався, як зов-сім відрухопо опинився за за-слонкою у кабіні. Тут кинув оком і, побачивши чорнило-ї перо, зрозумів, що це може бути дуже добрий підступ то-варина політрука. І як швид-ко увїшов я до кабіни, так іще швидше, як із пращї, зло-жисши вчетверо картку, ви-летїв з тієї кабіни. До мене облесно підїскався товариш політрука, а від його усміху в душі у мене щось глибоко ско-ботало. Я подався до урни.

Бїля урни сидїв чорнявий, із „вїрним“ носом тип і про-никливо очима сував по кар-тї, і по мїм обличчї, а дру-гий, такий самий тип, робив знак за кожним до урни ки-неним голосом. Вїйшовши з виборчого лїкалю на вулицю, я з полетєсно відїхнув. І добре сталося, що я пішов голосувати: коло одинадцятї години вночі прїїжджало ав-то по всіх тих, хто не йшов голосувати, забирали їх до голосування, а від голосуван-ня до ГПУ на переслухання.

По всьому нашому краю, — тобто, по тих землях, що до 1939 року були під Поль-щею, — вибори йшли під гас-лом: спротиву до советської владї. Крім великих мїст, де українці були в меншині, і українці тримали вороже, з глу-дуком до советів і в поставі до-стойній українства. На ви-борчїй картцї, перекресливши ім'я відрукованого на нїй кандидата, селяни писали вєсно: „Забарївсь із нашої землї!“. „Сталїн може поїл-увати нас...“. „Слава У-країні!“. „За самостїйну і со-ветську Україну!“. Були й такі селя, що зовсім до голосува-ня не пішли. Нічого не пома-

гала й загроза комісарів. У одному селї біля Руської Ра-ви під час виборів селянин селянина спитався:

— То що, куме, думаєш про тих советів? — Та що там, куми! Я ду-маю те, що виджу, а ви ви-дїте те, що й я виджу! — відповів цей чисто хлопський хитрим способом.

ВІСТІ ЗУАДК

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc. P. O. Box 1661, Phila 5, Pa.

ЗУСТРІЧ З ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕРОМ

Важливість та відповідальність т. зв. добровільних допомогів агентств, які тісно співпрацюють з урядом та урядовими інституціями в справах важливої американської допомоги потребуючим країнам і народам та до яких належить і наш Злучений Український Американський Допомоговий Комітет підкреслено спеціальним прийняттям представників цих агентств президентом Айзенгавером в Білому Домі в дні 25-го березня ц. р. На фото: президент Айзенгавер в оточенні представників добровільних допомогів агентств, Перший Білий Президент (ліва) д-р Вол. Галац, виконавчий директор ЗУАДК. Біля д-ра Галаца — мейсінг'ор Висіло, представник Красної Католицької Доброчинної Конференції. Внизу — фотокопія пресового комунікату, з промови адміністратора закордонних операцій Геролда Стасена та президента Айзенгавера.

IMMEDIATE RELEASE March 25, 1955

James C. Hagerty, Press Secretary to the President

THE WHITE HOUSE

Remarks of the President on receiving the Representatives of The American Voluntary Societies cooperating in the United States Escape Program on March 25, 1955 (Response to remarks by Harold Stassen, FOA Administrator)

HAROLD STASSEN:

Mr. President, this group has responded to your kind invitation to meet this morning, on this third anniversary of the escape program. These great voluntary organizations, which literally means millions of Americans -- have participated in helping escapees and refugees as they have come across the line from the Iron Curtain areas in these last three years.

They are meeting on the one hand today in sessions to mark the third anniversary, but more important to look forward to continued work as they enter their fourth year. In the way in which they welcome these escapees in various parts of the world, responding to human needs with the power of their religious and humanitarian interests, they have done a superb service. This has been not only in the voluntary acts of many devoted people, but in the raising of actual resources to join with government in getting the job done.

And so it is, in marking this third anniversary, that these representatives of these great organizations of our nation have assembled in your office, to pay their respects to you.

THE PRESIDENT:

Well, ladies and gentlemen, of course, I am not going into a dissertation on statistics. About all I can say is, thank you for the extraordinary understanding that you exhibit by your very participation in this kind of work.

If we are to win this ideological struggle going on in the world, if we are going to stand for freedom and opportunity and the dignity of the human, we have got to be ready to do those things voluntarily that give some other individual the right to be dignified as well, to enjoy opportunity, to live in freedom.

And of course we know from our own history, going way back into the dim past, that freedom is not won easily, nor is it won without sacrifice.

Whenever we allow anybody else's freedom to be cut down, by that much our own is endangered. Consequently, the work that you are doing is not only completely humanitarian, as I see it. It is also in furtherance of the idea that this thing -- this concept of freedom -- is not going to be kept alive and flourish in the world unless we do those things that are expected of free men, and make sure that everybody else has a similar opportunity.

So it is in that spirit that I say: thank you very much. I assure you that this Administration, in its own several jobs spread all over the United States and over the world, is dedicated to the same ideas here that you are doing in the practical, every day work-a-day field. These are things that have to be done, things of the greatest importance.

So, my gratitude for that, and my best wishes for your continued success. I didn't realize you were three years old today, but that is good. I hope you continue to grow.

НАЦІОНАЛЬНІСТЬ У ГРОМАДЯНСЬКИХ ПАПЕРАХ

У висліді останньої інтервенції у Вашингтоні в справах записання української національності в натуралізаційних документах, виконавчий директор ЗУАДК мігету перевів ще додатково розмови з деякими директорами міграційної та Натуралізаційної Служби. У висліді цих розмов ЗУАДК отримав запевнення, що всі апліканти на американське громадянство мають право подати свою справжню національність при виповнюванні документів. Урядники мають прийняти ці заяви аплікантів. Якщо вже комусь із аплікантів видано

папери і не введено української національності, тоді про ці випадки треба негайно сповістити канцелярію ЗУАДК мігету, подаючи точні дані про справу, виключно з заповіданим урядом, дати натуралізаційні апліканти. ЗУАДК поведе акцію для виявлення паперів, які вносять прохання на громадянство, щоб у проханнях подавали відверто свою національність без ніяких додатків, як „польський, чи російський українець“, бо це змислює урядовців, які не завжди розуміють різницю між національністю і державною приналежністю.

ЗУАДН В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ В АВСТРІЇ

Справа договору Австрії з альянтськими державами викликала тривогу серед українських емігрантів в Австрії за їхню дальшу долю. Як подала вже преса, більшовицький уряд вимагав від Австрії репатріювати чужинців. Управа ЗУАДК вже заздалегідь зацікавилася цією проблемою. Ще на засіданні з високим комісарем для Справ Втікачів в дні 12 квітня ц. р. в Нью Йорку внесено інтерпеляцію в цій справі і високим комісар д-р Ван Гедгард заявив, що він не вірить, щоб зацікавлені дали свою згоду на вимоги більшовиків:

1. репатріювати втікачів з Австрії;
2. контактуватися безпосередньо більшовицьким репатріаційним місцем із емігрантами;
3. відібрати допомогу тим емігрантам, які не захочуть репатріюватися.

Якщо б зацікавлені альянти дали на це свою згоду, — заявив високим комісар — тоді і зрезигнував би на знак протесту із свого становища і оголосив би свій протест.

Знову ж на Зборах Американської Ради Добровільних Організацій, де заступлений ж ЗУАДК через свого екзекутивного директора д-ра Володимира Галаца, в дні 28 квітня ц. р. постановлено нести меморандум від усіх тереселенчих добровільних організацій до державного секретаря Доллеса і натаврувати репатріаційні вимоги жольшеників, як негуманні і

суперечні свободолюбному духу американського народу, як теж вимагати, щоб американський уряд подбав про те, щоб в договорі з Австрією були забезпечені права за втікачами-емігрантами з правом азилу для них і правом емігрування з Австрії. Намічено конференцію з державним секретарем Доллесом у цій справі.

ЗУАДК спеціально зацікавлений в обороні українських втікачів на терені Австрії. Це ж саме ЗУАДК вже перед десяти роками почав енергійну акцію проти насильної репатріації. Тепер Управа ЗУАДК вишле спеціального свого представника — американського громадянина до Австрії і він на місці захищатиме наших емігрантів.

В цій акції оборони наших втікачів в Австрії ЗУАДК напевне знайде поміч у всієї нашої громади. Саме теперішня збірка Писанки дає змогу кожному українцеві, який в мирі і спокою живе під безпечкою американської конституції, подати свою руку братові в небезпеці у формі пожертви на оборону прав українських емігрантів в Австрії. Теж і напевне знайдеться настільки українців, щоб виповнити ашуранси для українських емігрантів в Австрії і допомогти їм переселитися в безпечне місце. На тривогу українських емігрантів перед більшовицькою репатріацією наша громада відповість зорганізованою акцією допомоги!

ПИСАНКА

Писанка — це гарна і зв'язана з українською традицією форма дарунку-помочі. Хто з нас із „старого краю“ не пам'ятає цього гарного звичаю, коли на Великдень обдаровували дітей гарними крашанками!

Писанка стала теж формою допомоги в загальній акції Суспільної Служби, яку доручено вести ЗУАДК мігету. Разом із другим Святком — Різдвом — час Великдень ставим періодом, в якому патріотична українська громада ждала своєї пожежертви на народній, головню харитативно-допомогої цілі.

Вже в першому році свого існування ЗУАДК мігет перевів зорганізовану збірку Коляди. Старі річниця „Свободи“ з кінця 1944 і з перших днів січня 1945 року дають матеріал для цього. В числі „Свободи“ за 5 січня 1945 року є офіційний комунікат у справі Коляди — перший такий комунікат в історії ЗУАДК мігету.

Теж і в тому першому році існування ЗУАДК перевів зорганізовану збірку з нагоди Великдня. Це був час, коли ЗУАДК добивався повного визнання на самостійну допомогову діяльність і потреби жертвенності були великі. Комунікати у святочний Великодній час у „Свободі“

за місяць квітень вказують на посилену збірку Писанки. Велика акція Писанки була переведена в 1917 році. В тому році в час Великдня відбувся великий концерт у Шинько, в якому виступили славний наш фільмовий актор Іван Годяк. Високим прибутком в сумі 10,000 дол. із концерту був призначений на акцію ЗУАДК мігету.

В теперішню пору збірка Писанки і Коляди — це підстава збірка фондів на покриття бюджетових видатків ЗУАДК мігету. Від 1952 року ЗУАДК не отримує ніяких фондів від Українського Народного Фонду, а згідно з розумінням із УККА перевести самостійні збірки Коляди і Писанки. Згідно з прелімінарним бюджетом ЗУАДК-ту збірки ПИСАНКИ І КОЛЯДИ мають дати 1/3 всіх видатків ЗУАДК, тоді, як інші дві третини мали б покрити членські внески. Але членські внески є далеко менші, як це передбачував прелімінарний бюджет і тому все допомогова акція спирається на пожертви, а в головню на збірку ПИСАНКИ І КОЛЯДИ.

Тому не повинно бракувати ні одного свідомого українця, який не зложив би цієї традиційної писанки на харитативну акцію ЗУАДК мігету.

ДІТИ В АКЦІЇ ЗУАДНОМІТЕТУ

Суспільна Служба — це не лише соціальна конекція, відома кожному організованому суспільству, але теж важливий засіб, який допомагає кожній одиниці зрозуміти своє значення і становище у громаді. ЗУАДК, який понад десять років веде допомогово-харитативну акцію, кожночасно дає і дає про розвій української Суспільної Служби. Треба ствердити, що чимраз більша наша організація громада розуміє потребу української Суспільної Служби та й навіть поширює ідеї Суспільної Служби. Додамо до того, що ці два листи найменших приятелів ЗУАДК мігету, тих дітей, яких батьки не лише самі розуміють конекції розбудови української Суспільної Служби, але теж і своїх дітей від найменшого приучують до жертвенності, виховують жити у організованій громаді.

Ось лист маленької Ніни Писаренко з Клівленду, Огайо:

До Проводу ЗУАДК.

„Цим листом повідомляю вас, що одяг, який я вам написала, я пересилаю вам та прохую вас переслати її роздати у Німеччині тим дітям, котрі потребують.“

А ось, величезний лист від сина д-ра М. Завальняка в Кулен, Мериленд, маленького Данила:

До ЗУАДК мігету у Філадельфії.

„Христос Воскрес!“

Посилаю один долар на писанку для українських дітей. Якби так усі українські діти в Америці зложили свою малу пожертву, то певно всі наші діти були б щасливими.“

Ці дитячі листи — це гарний дарунок для Проводу ЗУАДК і для всіх тих працівників нашої Суспільної Служби, бо це призначення за працю і надія, що наша ідея і наша праця буде продовжена і зрозуміла в майбутньому.

ЗУАДНОМІТЕТ АПРОБОВАНИЙ ДО СПІВПРАЦІ В УРЯДОВИХ ПРОГРАМАХ

FOREIGN OPERATIONS ADMINISTRATION ADVISORY COMMITTEE ON VOLUNTARY FOREIGN AID CERTIFICATE OF REGISTRATION NO. VFA-030

This certifies that UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

has qualified for registration with, and its relief, rehabilitation and service programs on behalf of the people of foreign countries have been approved by, the Advisory Committee on Voluntary Foreign Aid.

dated at Washington, D.C.
this 1st day of December, 1954

Director, Foreign Operations Administration
Chairman, Advisory Committee on Voluntary Foreign Aid

Це фотокопія документу, яким Дорадчий Комітет в урядовій Адміністрації Закордонних Операцій, що її очолює „міністер миру“ Геролд Стасен, признає кваліфікації ЗУАДК мігету до співпраці в харитативних і допомогових акціях для закордонних країн. Ця урядова апробата дає ЗУАДК мігету великі привілеї, але теж накладає на нього великі обов'язки і відповідальність, які можна виконувати тільки при підтримці з боку американсько-українського громадянства.

Акція підпису анонімових ашурансів

Перша переселенча акція на основі закону про переселення ДІПІ, в якій Злучений Український Американський Допомоговий Комітет переселив до ЗДА коло 40,000 нових українських імігрантів, була оперта головню на анонімових ашурансах. Як відомо американський іміграційний закон вимагає для переселення нового завірення, так званого афідавіту, від ірвовного, чи знайомого, громадянина ЗДА. ДІПІ закон робив вишок і давав змогу переселити втікачів-емігрантів з Європи на основі ашурансу, який миг-виготовили кожний американський громадянин без того, щоб бути спокревеним, чи навіть знайомим із аплікантом. В цей спосіб ЗУАДК мігет дістав велику кількість анонімових ашурансів від українців у ЗДА. Треба ствердити, що половина з переселених ЗУАДК мігетом аплікантів — коло двадцять тисяч осіб — це імігранти, які прибули до ЗДА на т. зв. анонімові ашуранси.

Варта зацікавити листа одного з таких ашурансних спонсорів:

„Хвалений Коміте! Я зобов'язався спроводити родину Матильїши з Німеччини, але я отримав повідомлення, що лікарська комісія її відкинула. Хочу запропонувати, чи миг би я той ашуранс віддати другій родині, бо я не хотів би, щоб мій ашуранс пропав. Прошу подати мені прізвища цих людей, яким ЗУАДК хоче віддати мій ашуранс. З поважанням — Іван Палка.“

Вірити треба, що таких листів буде більше; напевно всі спонсори не захотять, щоб пропав бодай один український ашуранс і передатимуть його, якщо знайдеться така родина, інший анонімовий родина.

ЗУАДК організує тепер громадські наради для закулізаційних справ переселення і здобуття нових ашурансів. В четвер, 5 травня відбулась нарада у Честері і у висліді здобуто 18 анонімових ашурансів. У п'ятницю, 6 травня відбулась нарада у

МАШИНА ПЕРЕСЕЛЕННЯ РУШИЛА

Вже загально відомо, що справа переселення на основі нового переселенного закону, так званого РРА-1953, йдуть дуже повільно. Але в останньому часі завважується поступ в новій тереселенчій акції. Так звана „справа містера Корел“ звернула загальну увагу на проблеми переселення, а вислід за тим статистичні дані вказали позитивний зріст пологоджених і пологоджуваних справ. На половині квітня ц. р. модно у звідомленні Адміністратора цього закону, що консулярні уряди мають „крутило“ 110,000 аплікантів на переселення в рамках того закону. Видано вже понад 25,000 віз (12% усіх можливих віз, призначених „законом“), та в пологоджуваних консулярних урядах є тепер близько 80,000 справ. Це вже поважні цифри і вони вказують на те, що машина переселення рушила.

Найбільше справ відноситься до Італії. Італійцям призначено новим законом 80,000 віз і вже є стільки аплікантів. Вже видано Італійцям коло 17,000 віз, а 42,000 Італійських справ у пологоджуваних. Треба підозрівати, що в цьому немає заслуга Італії Корел. Теж і греки, які мають право на 17,000 віз, виповнили контингент аплікантів. Зовсім не дописали в Італії, яка має право на 17,000 віз, але подала, хоча б лише тисячу аплікантів. Не надзвичайно теж виглядає справа в Німеччині й Австрії, але там уже причина не в самих аплікантах. Звідомлення подає загальну суму для Німеччини й Австрії, хоча закон виділяє окремо ініціативні видання і чужонаціональні втікачі. Для німеччинських виселенців є 55,000 віз, а для втікачів на терені Австрії і Німеччини 35,000. Окремо для втікачів у західних країнах призначено 10,000. Покищо всіх аплікантів і німеччинських виселенців і втікачів на терені Німеччини є понад 17,000 (на всю загальну суму 90,000 можливих віз). Це справді мале число і воно вказує, що господарське піднесення Німеччини не сприяє еміграції з тієї країни. Видано віз на терені Німеччини всього одну тисячу, а всіх ашурансів є заледве 10,000.

Поступ в акції переселення слідний не лише в цих статистичних цифрах, але і у фактах. Вже прихвалює деякі скількість нових поселенців на основі нового закону. Теж і наш ЗУАДК може почитати успіхом. Вже рівно 40 осіб прибуло завдяки акції ЗУАДК до ЗДА на основі нового закону. В близькій майбутності число це буде помітно зростати.

Але справа переселення є не на терені Америки ще дуже некуча. ЗУАДК вислав уже понад 820 ашурансів, 30 дальших ашурансів є в пологоджених уряді, а 150 ашурансів підготувала канцелярія ЗУАДК. Та потрібно ще ЗУАДК мігету для тих аплікантів, які вже атовжені, кругло 2,000 ашурансів. Ці ашуранси повинні дати наша велика і патріотична українська громада у ЗДА. Багато новоприбулих є вже американськими громадянами і вони можуть стати спонсорами для переселення. Ці новоприбулі найкраще знають долю українського емігранта в Європі. То ж і треба вірити, що вже в близькому часі ЗУАДК дістане цих конекцій 2,000 ашурансів. До труднощів, що їх надбаву переселення нового переселенного закону, не додаваймо утруднення під себе через свою власну неспішність до долі наших братів і сестер!

ІМІГРАЦІЙНИЙ ЗАКОН

Переселення у ЗДА регулюється іміграційним законом. Америка — це в повному розумінні іміграційна країна. В 1700 році (себто перед 155 роками) на терені ЗДА були всього 4 мільйонів мешканців. Від того часу прибули до цієї країни коло 50 мільйонів поселенців, головню з терену Європи. В колоніальних часах не було ніякого обмеження іміграції. Шойно 1882 року впроваджено закон, який утруднював іміграцію хворим і кримінальним, як теж вимагав іміграційної оплати. Шойно в 1917 році перейшов іміграційний закон, який став базою для всіх переселенчих справ. Перший квотний закон, який нормує до сьогоднішнього переселення, ухвалено 19 травня 1921 року. В 1952 році прийнятий новий закон про іміграцію й натуралізацію і він тепер обов'язує. Цей закон теж квотний і він установив, що річна квота кожної квотової території (держави, доміній і т. п.) є одною шостою відсотка числа мешканців ЗДА, в 1920 році і за їх походженням з країн, названих у квотовому законі. Цей закон не визнають дискримінаційним, бо

він дає великі можливості для поселення народам західної Європи з тієї причини, що ЗДА мають найбільше число мешканців, які походять з західної Європи. Але ця „дискримінація“ іде по лінії тенденції до загального обмеження іміграції до ЗДА. Сам перерегляд цифр докazuje це. До першої світової війни ЗДА приймали річно понад 800,000 імігрантів, закон з 1921 року обмежив це число до 350,000, а в 1929 році зменшено це число на 154,000.

Цей загальний закон, хоч і має закид „дискримінаційного“ і перейшов проти волі президента, який наложив був „вето“, має одну постанову, яка спеціально важлива для нас, українців. Закон каже, що кожна незалежна держава, чи теж самоуправна домінія, мандатна територія, чи теж територія під міжнародним управлінням в системі Об'єднаних Націй, вважається окремою квотовою одиницею. Значить, українці мають право мати свою окрему українську квоту. Але всі старання за призначення цієї окремої квоти, покищо не увінчалися успіхом.

ГРОМАДСЬКІ НАРАДИ У СПРАВАХ ПЕРЕСЕЛЕННЯ І НАТУРАЛІЗАЦІЇ

ЗУАДКомітет організує наради в справах переселення і натуралізації в окремих місцевостях, де скупчуються українська громада. Завданням цих нарад є поживати акцію переселення, яке веде за згідно з новим імміграційним законом так звані „Актим Додомогі Втікачам — РРА-1953“. На цих нарадах будуть висловлені всі справи переселення, як теж і справи натуралізації, яка дуже актуальна зважаючи на те, що саме проминуло п'ять років від часу масового приїзду до ЗДА нових поселенців, які тепер старіються про американське громадянство. Нижче подано плани громадських нарад ЗУАДК у справах переселення, тих, які вже відбулися у цьому місяці і мають відбутися:

3 травня — ЧЕСТЕР, Пенсильванія, домішка „Самопоміч“, год. 7 вечері;
4 травня — МІЛВІЛ, Нью-Джерсі, год. 7 вечері (місце буде подане в окремих повідомленнях);
6 травня — ПОТСТАВН, Пенсильванія, год. 7 вечері;
7 травня — АЛЛЕНТАВН, Пенсильванія, зала Гор. Клубу, год. 4 пополудні;

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Penna

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

3 листів до ЗУАДК-у

Центральні ЗУАДК-у у Філадельфії дістає щоденно по кількох листах, — за 10 років існування цієї установи прийшли до тієї Центральної і виїхали з неї буквально десятки тисяч листів. Всі вони — ділянки у континентальних справах переселення, допомоги, розшуку чи розрахунку, і тому вони майже всі годяться, бо оприлюднити їх, як наявний доказ великої діловитості праці, що її робить від імені ЗУАДК для добра наших людей. Виймаємо кілька маленьких зразків з останньої пошти, що стосується спеціально жертвенності. Залишаємо стиль і мову без змін:

Складаю Вам щирі подяки за укладання мій поміч, розшукуючи моїх кривих і за надіслання їхньої адреси.
Остаю до Вас з правдивою пошаною.
Осипа Зенко

Галіфакс, Англія.
За таке швидке відписання на мій лист у справі перебування мого брата прошу прийняти сердечну подяку. Нехай Господь милосердний винагородить Вас за Ваше добре серце.
Іван Навігінда,
Ньюарк, Н. Дж.

В залученні посилало Вам „моїх ордер“ на 5 дол., як членський вкладку. 28. листопада 1949 р. вислав я Вам 50 доларів, як зачет на покриття коштів співробітництва з Німеччиною до Америки п. Дмитра Гичу.

В місяці п. Гича захворів і не може вже виступати з Німеччини. Прошу згадати суму переслати з konta депозитів наkonto допомогло.
Микола Яремко.

Посилаю 10 дол. для інституції, бо вже мені дійсно сумнівно, чи не дає спокон, що це нічого не дає тут на ЗУАДК. Зараз не можу писати більше, бо рідночасно їмсилаю на Конгресний Комітет, а жде ще НТШ і інші громадські драчки. З національним привітом
Д-р М. Нил,
Дітройт, Міч.

Перш за все прошу вибачити за те, що я так довго не відзивався до Вас. Шляхо Вам десять доларів на покриття коштів мого подорожжя від порту до Гарбер; решту вишлю при першій можливості. Одноразово складаю Вам щирі подяки за Вашу поміч і Ваші труднощі. Нехай пошле Вам Бог здоров'я і допомоги.
Добрий спеціаліст

Фармер каже до скитальця, який щойно приїхав з Європи: — Візьми стельця і йди до стайні доїти корови.
Скиталець пішов, але за хвилину повернувся назад. — Містер, ходи, поможіть мені, бо я потрапив стельця, а корова не хоче сидіти!

НЕ БУДЕ ЗА НИМ ПЛАКАТИ
Скиталець, підіймаючись кімнату, хоче представити себе в гарному світлі:
— Коли я, каже, випроваджувався з першого мого мешканця, то господарів плакала.
А на те місце Татук:
— О, ні, містер! У мене треба репатріації згорі!

В ДЕНЬ ВАШИНГТОНА
Старий емігрант показує скитальцю на стіні портрет Вашингтона і питає його, як він „любить“ цей образчик.
— Та люблю його, але на зелену данері, — відповів скиталець.
Хитрий гринор мав на думці долари...

ПЕДРІН ЖЕРТВОДАВЕЦЬ.
До одного нашого чоловіка приходив збирщик з листом на Писанку ЗУАДК-и. Господар дуже вчтиво його привітав, але грошей не витягав...
— Я, каже, віддав на добру ціль свої гроші!
— Кому, якій установі? — питає збирщик.
— Моїй жінці.

ПЕДРІН ЖЕРТВОДАВЕЦЬ.
До одного нашого чоловіка приходив збирщик з листом на Писанку ЗУАДК-и. Господар дуже вчтиво його привітав, але грошей не витягав...
— Я, каже, віддав на добру ціль свої гроші!
— Кому, якій установі? — питає збирщик.
— Моїй жінці.

ПЕДРІН ЖЕРТВОДАВЕЦЬ.
До одного нашого чоловіка приходив збирщик з листом на Писанку ЗУАДК-и. Господар дуже вчтиво його привітав, але грошей не витягав...
— Я, каже, віддав на добру ціль свої гроші!
— Кому, якій установі? — питає збирщик.
— Моїй жінці.

АКЦІЯ НА РЯТУНОК ВТІКАЧІВ З АВСТРІЇ

Загроза, яку викликувала державна умова з Австрією, відносно репатріації втікачів-емігрантів, звернула увагу американських українців на проблему української еміграції в Австрії. Проблема, яка існує від років, стала актуальною. Українські емігранти майже не знайшли змоги нормального життя на терені Австрії й тому їм потрібна допомога. ЗУАДК веде таку допомогую акцію в двох напрямках: матеріальної допомоги і переселення. Закон РРА-1953 дає змогу переселити в Австрію 10,000 втікачів-емігрантів, отже більше, як с там всіх українців. ЗУАК має зареєстрованих кількох родин на цьому терені на переселення і потребує для них ашурансів. Потрібно теж більших фондів для переведення задовільної допомоги акції, як теж і для переведення успішної охорони прав наших емігрантів на цьому терені із забезпеченням їм права азилю і права на переселення.

Українська громада у ЗДА відгукнулася на важке становище наших братів в Австрії. Нова акція заповнення ашурансів для наших апікантів в Австрії починає мати добрі наслідки. Переселення — це найкращий засіб допомоги. Переселення діє саме найбільше в парі із головним ключем Суспільної Служби: допомогати людям, значить допомогати їм „станути на власні ноги“ — бути самостійними і повноцінними членами суспільства.

Гарна вістка про співчутливість нашого суспільства для українських втікачів-емігрантів в Австрії прийшла із Бостону, Массачусетс. Там започаткував акцію допомоги Відділ Українського Конгресового Комітету з Олексом Мельниченком у провіді. Використавши таку нагоду, як хрестини в родині Дікс, п. Мельниченко перевів збірку на допомогу українським емігрантам в Австрії. У своєму листі Управа Відділу УККА у Бостоні пише:

„Громадянство з великим співчуттям відноситься до долі наших людей в Австрії і разом усі просимо Вас робити це можливе для переселення загражених там людей“.

Українське суспільство в Америці напевно не залишить без уваги справу загражених українських втікачів-емігрантів в Європі і допоможе ЗУАДКомітетові своєю участю в переселенчій акції і своїми фондами вповні розв'язати найбільшу проблему українських втікачів-емігрантів.

що прибув з Еспанії до Америки. На дніх вишло знову 5 дол. як членський вкладку. З нагоди так великого свята, бажано для цілого Комітету поновити і у списку в українській справі та й цілий всі дозвучити. Емігранти, котрі приїхали до Америки через Комітет, сплатили свій довг і заплатили свою чл. вкладку.

П. Фікс,
Шинга, Іл.

В ЮНІОН ПАРКУ

— Пане Гула, ви чуєте біду?

— Ну?

— Знову буде репатріація!

— Та, хіба, з Америки назад нас не завернуть?

— З Америки — то ні, але в Австрії починається „тройбиль“! Австрійці дістають від руських самостійність, але в заміну за те мають репатріувати скитальців.

— Ну, видно, наш брат це щось варта, коли за нього так торгуються...

— Що варта, то варта, але з того готова бути халепа для того горсточки наших людей, які там ще крипірують. Австрійців не треба буде довго простити... Ви знаєте, як вони нас люблять: як пси діда в вузькій вулиці!

— Ой, не хотів би я бути в шкурі того бідного залашенця... Там тепер напевно вже ніхто вдома не ночує!

— Як собі пригадаю ті всі страхи, що ми їх пережили!.. Два, чи три роки чоловік був невпевний за свою долю: видають — не видають?.. Та й гонили нас, як тих заповідників, з лягу до лягу, щоб нам обмерзити західню демократію...

— Але ми були хлопці з характером і не дали себе загнати назад до „раю“.

— Пригадайте собі той Страшний Суд, як нас обконали зі всіх боків американ-

ські танки і совєтська комісія приїхала до табору?..

— Ой, тоді один їх майор дівав цеглою, аж йому шапка загнуглася!

— Я тоді, чоловічку, три ночі ночував у лісі! З того чарів рвематизм мене причіпав, бо спав у якомусь розваленому бункрі, на сирій землі.

— Та тепер, славити Бога, все те за нами, але цим не допитам, що лишилися по той бік, завжди біда в очі заглядає.

— Ну, може тут наші „амбасадори“ зроблять якийсь рух в їх обороні?

— Та руху багато, і біганини, і писанини, але кінцевим пан доктор Галам му-єтиме взяти літак і летіти рятувати ситуацію...

— Так воно і с: як тривога — то до ЗДА.

— Та й може тепер, нарешті, американці змілюються над тим бідним народом, заберуть його хоч з Австрії!

— А то воно якось дивно та й чудно: Конгрес ухвалив закон, пан президент гарненько його підписав, а шановні урядники взяли та й положили до шухляди...

— В нас, в Галіччині, казали: лежить і набирає „амте-крафту“.

— Ой, дай Господи, щоб нарешті набрав!

І кер.

ЛІТНІ ВІДПОЧИНКОВІ ОСЕЛІ ДЛЯ ДІТЕЙ

Управа Злученого Українського Американського Допомогового Комітету організує теж і цього літа

ЛІТНІ ВІДПОЧИНКОВІ ОСЕЛІ ДЛЯ ДІТЕЙ.

Оселі будуть влаштовані в прегарних гористих околицях Грей Кетеків у Стеті Нью Йорк на території українських відпочинкових ресортів — окремо для хлопців і окремо для дівчат.

Відпочинкові оселі триватимуть 5 тижнів (в місяцях: липень і серпень). Приймаються діти від 5 до 14 років життя.

Провід оселі у фахових руках вишколених виховниць. Зголошення на оселі приймаються вже — найпізніше до кінця травня 1955 року. Це передчасне оголошення потрібне тому, щоб вповні забезпечити оселі відповідно до числа зголошених дітей.

Зголошення приймають:

Бюро Станції ЗУАДКомітету у Нью Йорку:
United Ukrainian American Relief Committee —
11 East Seventh Street, — New York, N. Y.

Канцелярія ЗУАДКомітету у Філадельфії:
United Ukrainian American Relief Committee —
866 North Seventh Street, — Philadelphia 23, Pa.

як теж і Відділи ЗУАДКомітету в окремих місцевостях.

Управа ЗУАДКомітету

КОНКУРС

НА СТИПЕНДІЮ ІМЕНІ Д-РА ЛУКИ МИШУГІ

Управа Злученого Українського Американського Допомогового Комітету проголосила Конкурс, на Стипендію імені Померлого Голови ЗУАДКомітету — д-ра Луки Мишуги.

Стипендія виносить 500 доларів і призначена для студентів-українців, який вивчає Суспільні Науки на одному із американських університетів.

Старатись про стипендію можуть ті студенти-українці, які:

1. живуть на терені ЗДА і тут же студіюють;
2. присвятились студіям Суспільної Служби;
3. мають за собою бодай один рік студії Суспільних Наук.

Прохання про стипендію треба вносити до Управи ЗУАДКомітету на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

із заповіданням:

1. життєпису студента-апіканта;
2. відпису останніх свідочств (довідку про успіхи в науці);
3. опінію від Студентської Організації, чи теж української організованої громади, у якій студент живе.

Речення прислать прохання про стипендію назначено на 31-го травня 1955 року.

Управа ЗУАДКомітету

ДОПОМОЖІТЬ ПЕРЕСЕЛИТИ УКРАЇНЦІВ з Європи

2567 залишених в Європі просять американських українців допомогти їм в переселенні з Європи до ЗДА на основі нового імміграційного закону з 1953 року посередництвом ЗУАДК-у.

ЛИСТА ч. 33 (Австрія)
ФАЛЛ Іван, Софія, Поеффа, Олена; ГОДІН Іван, Ольга, Юрій; ІВАНІШІНСЬКИЙ Іосиф; КАЛЬНИШІНСЬКИЙ Іван; КІРНО-СОВА Марта; КОРАТОВИЧ Стефан; КРАСНИЙ Антон, Роза; Олександр; ЛУГАНСЬКИЙ Григорій, Тереза, Віра; МІШЕВСЬКИЙ Володимир; ПРОДАНЮК Юрко; ПАВЛЕНКО Микола; ПОПЕЛЬ Ігор; СУВІРСЬКИЙ Матвій; ШУЛЬДАК Прокоп, Анна, Дмитро; ШТОЛЬКО Олексій.

ЛИСТА ч. 34 (Бельгія)
БАЛАНЮК Федір, Анна, Ніна, Татяна; ТУРЧИН Олександр.

ЛИСТА ч. 35 (Німеччина)
БЕРЛІС Дініс, Анна, Попп; ДАНИЛЧЕНКО Анна (вдова), Іван (син); ЮРЕВІЧ

Федір; КАМІНСЬКА Анна; КАРТОВІЗ Василь, Віра, МУЦІ Анна, Богдан (син); СТРІХОВ-СЬКИЙ Іван, Анна, Анна, Христина; ВОЛАНСЬКИЙ Дмитро, Марія, Гільберт, Райнер.

Цієї допомоги тим людям в переселенні до ЗДА — треба, щоб американський громадянин підписав ашуранс й знайшов відповідну працю для апіканта. Ашуранс краще виготовити в 6 примірниках і прислати п'ять вповнених і спонсором підписаних копій до бюро ЗУАДК-у.

У справі виготовлення ашурансів, як теж контактування з апікантом просимо звертатися до канцелярії ЗУАДКомітету на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P.O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

СПРАВА ГОРОЖАНСЬКИХ ПАПЕРІВ

У висліді останньої інтервенції у Вашингтоні в справах заповідання української національності в документах натуралізаційних, екзекутивний директор ЗУАДКомітету переводить реєстрацію садівничок, як теж і іншого фахового персоналу для дитячих садків. Тек і виховниця для відпочинкових таборів можуть зареєструватися в канцелярії ЗУАДКомітету, бо Управа ЗУАДКомітету має змогу примістити на працю за фахом.

Зголошуватись просимо негайно на адресу ЗУАДК-у.

них свідків, які могли б посвідчити про це.

РЕЄСТРАЦІЯ САДІВНИЧОК

Управа ЗУАДКомітету переводить реєстрацію садівничок, як теж і іншого фахового персоналу для дитячих садків. Тек і виховниця для відпочинкових таборів можуть зареєструватися в канцелярії ЗУАДКомітету, бо Управа ЗУАДКомітету має змогу примістити на працю за фахом.

Зголошуватись просимо негайно на адресу ЗУАДК-у.

Рівночасно пригадуємо всім апікантам, які вносять прохання про громадянство, щоб у проханнях подавали відповідну свою національність без ніяких додатків, як „польський, чи російський український“, бо це змільнює урядників, які не завжди розуміють різницю між національністю і державною приналежністю. Якщо б деякі із урядовців свідомо не хотіли вписати української національності апікантам, тоді просимо подати їх імена, як теж і есентуаль-

ПЕРЕДИШКА

Недавно наша спільнота та деякі інші національні групи в цій країні жили під знаком великої тривоги, яку викликала була загроза вигнання Москвою репатріації тих втікачів з-поза залізної застави, що перебувають на території Австрії. Як відомо, совєтський уряд, укладаючи з охолова-ною канцлером Фіглем угоду про повернення Австрії суверенності, поставив вимогу „сприяти добровільній репатріації“ втікачів, що в нормальній мові означало примусове повернення втікачів на заріз властою. Це була 16-та точка укладеної угоди.

Негайно після передачі вістки про той „16-й пункт“, в Америці та в інших вільних країнах залунали рішучі голоси тривоги і перестороги. Серед тих голосів не забракло і досить сильному українському. Наші центральні репрезентації, базуючись на одностайній опінії нашої преси та нашої громади, внесли відповідні інтерпретації до Державного Департаменту та до Об'єднаних Націй і поробили „всі можливі заходи, щоб позначити на нашу опінію світ та відповідальних за його долю“.

На тлі загальної становища вже з кінцем минулого тижня прийшло відруження. Західні представники, на спільній з совєтськими конференції у Відні, рішуче виступили проти „16-го пункту“, а представники совєтського уряду, маючи в угоді з Австрією деякі вищі цілі, відступили від своєї вимоги в справі репатріації, і її знято.

Тим самим безпосередня загроза для втікачів в Австрії, між ними для приблизно 6,000 українців, минула, але в жадному разі не зникла. Своєю початковою репатріаційною вимогою Москва тільки формально потерпіла те, що ми всі аж надто добре знаємо: вона робить і рабине все, що в її силі, щоб дістати в свої руки найбільшій і найнебезпечніший своїх ворогів — жертв її режиму, які зуміли з-під нього викопнитись і дістатись на волю. Потверджує це тезу також остання совєтська метушня в справі „повороту на родину“, для чого створено в східній частині Берліну навіть окремі агентурний „комітет“. Все це означає, що відступлення Кремлю від репатріаційної вимоги в Австрії є тільки кон'юнкту-ральною перед і шкою, яка вже завтра може закінчитись, а на її місце може виникнути нова і ще більша загроза.

Це повинні мати на увазі ми всі і наші відповідальні репрезентації. Ми знаємо, що більшовицький меч над головами наших утікачів піднесений, і ми не сміємо чекати, аж поки почне він з усією силою спадати. Тоді бо і всі наші про-тести не матимуть жадної

практичної вартості. Хвилює загрозливість ситуації в Австрії в жадному разі не заохочує до пасивного очікування. Навпаки. Коли загроза виникла, можна було вичитати в американській пресі і почути від відповідальних осіб, що Америка не починатиме війни з Москвою за кілька чи кілька-десять тисяч утікачів. Ажже вона не почала її за своїх власних летунів, заслужених і ув'язнених безправно в червоному Китаї. В Австрії Москва відступила в справі втікачів, бо їй спільно в інших справах — підписаними завіреннями на мешкання і працю вах. Але ситуація завжди може змінитись.

Зв'язана з австрійцями договір совєтська репатріаційна вимога є для нас усіх гіршим мemento, і ми не повинні втрачати ані одного дня теперішньої передишки без відповідних заходів для відвернення загрози раз на завжди. Це тим більше, що на не ми маємо великі можливості у формі існуючого і здійснюваного саме тепер переселення закону. Мамо нашу центральну допомогую — переселення репрезентацію, Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, з великим авторитетом, зв'язками і можливостями на американському та міжнародному теренах. Він зробить в нашо-му імені те, що повинен і що треба зробити для реального відвернення загрози. Але ми мусимо йому в цьому допомогти необхідними формально-документальними заходами та відповідними пожертвами на переселенчій фонді.

Це завдання нагале, і з ним не можна отягатись ані одного дня. Завдання на дальшу мету — яке теж виразно випливає з хвилюючої австрійської загрози — це: всіми нашими силами і зусиллями далі розбудовувати та закріплювати наш ЗУАДК, на австрійському прикладі ми побачили, а також мусимо пригадати собі, що в серйозніших хвилинах ЗУАДКомітет, як американська установа з відповідною урядовою підтримкою та міжнародним авторитетом, єдиний і в усіх обставинах може мати реальне значення і вартість в гуманітарних справах у теперішніх грізних і скомплікованих міжнародних обставинах.

(„Свобода“, 12-го травня 1955)

ХТО ПРИХАВ ДО АМЕРИКИ

В 1950 році, на одному вічу в Нью Йорку, питав старий емігрант д-ра Галана:

— Пане доктор, а те ж ті скитальці, що мали до нас приїхати?

— Як то — де?.. Та ж приїжджали до кожного тижня.

— Ні, то не скитальці. То — мельники і бандерівці.

ПРЕДСТАВНИЦТВА ЗУАДКомітету В ЕВРОПІ

НІМЕЧЧИНА:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
European Headquarters
Schoenberg Strasse 9.
Muenchen 27, Germany

АВСТРІЯ:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
Branch in Austria
Hellbrunner Allee 18, B. 14.
Salzburg, Austria

БЕЛЬГІЯ:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
Delegue en Belgique
63 rue de Stassart
Bruxelles, Belgium

У Англії з Об'єднанням Українців у Лондоні.

С теж окремі станції ЗУАДК в інших місцевостях Німеччини, як у Франкфурті, Ганновері, Гамбурзі. Ці станції помагають справі місцевих апікантів.

ТАК ДОПОМАГАЛИ КОЛИСЬ...

Chicago, July 10th 1947 No. 1039

NATIONAL SECURITY BANK
OF CHICAGO

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
FOR - UKRAINIAN WAR ORPHAN FUND

TEN THOUSAND AND NO/100

LEAGUE OF AMERICANS OF UKRAINIAN DESCENT

Taras Shpilka President
Taras Shpilka Secretary

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет постав з найблаготворніших почувань та найкращої волі, вої великої маси Американських Українців, які бажали активно допомогти своїм знедоленим братам — жертвам Другої Світової Війни в Європі. Фотокопія цього чеку з найкращим доказом тих почувань і тієї волі. Вона говорить сама за себе і назавжди залишиться прикладом, гідним наслідування.

Шукають Своїх Рідних

20586 Вероніка Ліпмаєр сестер — Василю Гараміту, Марію Крітак (Чепіга) і Ольгу Гайдаченко, родом з Ванілі, пов. Сторожинського, Буковина.

20587 Іван Косць брата Дмитра, родом із села Воберка, пов. Турка.

20588 Михайло Лесків сестру Анну Лесків (ок. 33 років) зі села Глечави, пов. Тереховля.

20589 Микола Скоморовський з Австрії брата Олега Забару та знайомих паню Наталку Рушчицьку, д-ра О. Вабія та д-ра Костя Вагілевича.

20590 Дмитро Срібник знайомих Ярослава Денегу та Микола Луци.

20591 Іосиф Големба родину Микити Мухи, який виїхав до ЗДА в 1949 р.

20592 Микола Сегедній з Самбора своїх братів Іванку і Марію Сархакан, які ще в 1919 р. переїхали до ЗДА, прізвищ тіток за чоловіками не знає.

20593 Юліан Вухта Софію Бар

ра: Вовк Дмитро, Розалія. По- сиф, Марія. Іван Софія: Вуса- Кирило	ка, Анатоль, Катерина, Борис. Вроніслава: Зелін- 	тар Дмитро, Татяна, Іван, Ми- лода: Ребенко Федір, Анастасія
--	---	---

ра; Вовк Дмитро, Розалія, Йосиф, Марія, Іван і Софія; Вусяк Іван Євген і Тамара; Вудра Михайло, Валентина, Люба, Віра, Надія і Богдан; Висоцький Петро; Висоцький Григорій і Тереза; Анатоль, Катерина, Борис, Кирило і Бронислава; Зелінський Яків, Марія, Анна, Марія; Зиченко Єлизабет, Володимир; Зиченко Роман, Катерина, Надія і Тетяна; Зяблуч, Мабейр; Дмитро, Тетяна, Іван, Михайло; Реуєнко Федір, Анастасія; Поддима, Оксана; Реуєнко Василь, Анна, Михайло; Рісєнко Золодирник, Катерина, Надія; Любюв; Ріпецький Модест, Михайлович, Андрій, Віктор, Іван

Загіря Анна; Люділа; За-
грібський Федір; Загіря
Антоніа; Залудський Ярослав,
Анастасія, Ірена, Ольга і Ма-
рія; Запотоцька Ніна, Володимир,
Наталія; Зарваницький Юрій;
Заричний Федір; Засідель А.
Александр; Завальнюк Іван,
Ольга, Марія, Юр'юк і Олесь;

Жидик Андрій; Жидик Ан-
дрій і Ельфадія; Жила Йосиф
і Флюра.

Щоб забезпечити цим людям
прихід до ЗЛА, треба, щоб аме-
риканці грошей не віддавали, а
сама антураж змусили поїхати
відну працю для аплікатів. А
штурмані кінцево виготовляти в

Ролік Микола; Алліс Валентина;
Борис; Романенко Павло, Марія;
Володимир, Олександр; Рома-
нук Василь; Ростовецький Ва-
силь, Марія; Родомімир; Роз-
дольська Катерина; Стефан;
Рожницький Ілля; Анатолий;
Ірина Андрій, Марія, Михайло;
Ричак Андрій.

Завенюк Марія, Тереса та Ана-
голь; Зеленко Юхим, Франціш-
6 примірниках і прислати п'ять
до бюро ЗУАДК.

(2)

Андроник Іван, Ілля, Марія;	нія, Олександра, Богдан; Копельцін	Савчук Павло; Савертало Пе
Антоніна, Анатолій, Василь, Ге	Василь, Марія, Анна, Олександр	гро; Савертало Данило; Сави
Володимир; Савка Посиф; Сав		Володимир; Савка Посиф; Сав
рук Василь, Текля, Богдан, Ми		рук Василь, Текля, Богдан, Ми

Антоненко Анатолі, Ізидор, Ірина, Григорій, Марія; Айфельд Іван.
Бабич Сергій; Баган Володи-

мир, Маргарета; Варани Олександр; Бережний Павло; Безпальний Василь, Анна, Валеріан, Петро; Безуглий Григорій, Петро, Катимира, Ванда, Луція; Корпан Посиф; Костенко Петро, Василь; Костенко Олексій; Косячок Дмитро; Костів Михайло,

Зезуглий Тиміш; Білінський
Григорій; Вілоконський Іван;
Марія; Вілоєв Константин; Ві-
лоєв Вавара, Василь, Михай-

ло, Юрій, Богдан, Петро; Вла-
дими́р Мико́ла, Ма́рія, Ю́рій,
Зли́саве́та; Во́днєр А́нна, Да-
́рія; Бо́гун Іва́н; Бо́йчук Ма́-
рія, Ю́рій, Неоні́ля, Володи́мир
Ана́толь; Ко́валь Олекса́; Ко-
ва́льчук Клі́м, До́мініка, Сте-
фа́нчик, Васи́л, Ма́рія, Кате́ри-
на, Катери́нна, Ні́на, Га́нна

на; Ковальчук Василь; Коваленко Андрій; Ковріга Іван; Козельський Іван; Козяк Андрій; Йосефа; Кравців Петро; Сорока Микола, Ірена, Пилип; Сосновська Анна, Петро, Карло; Стах Іван, Марія, Роман; Богдан; Старченко Павло, Марія.

Галина, Надя, Андрій; Вовчин Василь, Анастасія; Брухан-
ко, Оксана; Старидський Воло-
димир; Стецьмащук Олександра,
Рута, Астрід, Раймунд; Степ-
анна; Столяр Микола. Став-
ко, Оксана; Старидський Воло-
димир; Стецьмащук Олександра,
Рута, Астрід, Раймунд; Степ-
анна; Столяр Микола. Став-

Вулиця Стефан, Татіана, Вулиця
Вулиця Віра, Орест; Вулиця Ва-
силь, Іван, Анна; Вулиця Іван;
Вулиця Микола, Аделя, Со-
фія, Михайло, Анна, Кремен-
ко Ірена, Ірена; Кремендильшак
Йосиф; Кривенко Іван, Марфа;
Кривий Михайло, Катарина,
Анна, Успенко Іван, Софія,
Ірина, Надя, Сергій; Столя-
р Василь, Розалія, Ірена, Марія;
Сторонський Ігнатій, Христиня,
Петро, Стефан; Столяр, Яна

Цапко Михайло, Ярослава, Любомир. Ярослав: Цегельник

Андрій, Марія, Ірена, Стефан,
Регіна, Софія; Цяла Микола,
Посифа, Люба, Ірена, Тереза;
Ісуй Теодор, Шарлота, Ган-
на; Кун Яків, Марія; Кукур-
дза Михайло, Софія, Володи-
мир, Іван, Василь, Михайло,
Мирослава; Куравський Іван,
Шактенко Василь, Шалай
Іван, Максим, Мирослав.

Хлан Иван; Хомич Иван, Параскевія; Хромляк Дмитро, Іван-Горпина; Курляк Дмитро; Кучер Іван, Анна; Кушнір Пантилеймон; Кузбит Іван, Ольга; Кузменко Василь, Франціска; Ян, Марія, Мирон, Петро; Шабатура Іван; Шатковский Пантилеймон; Роземарі, Моїсак; Шепертуцький Владислав, Ан-

Квасній Василь, Галля, Ольга
Квапа Микола, Ольга, Юрій;
Кий Анна, Марія; Киричок Ми-
кола, Лідія, Алла. Юрій: Кири-
чук Іван, Ірина, Катерина, О-

Григорій, Микола, Олександр; Чеберкус Петро; Чейтовський І-ан; Чернига Петро; Черевко Тетяна Анна Пилипа Рая Желішин Іван, Анна, Віктор, Іван-Петро.

Павло, Ева, Оксана; Шумо-
ський Юрій, Анна, Яніна, Ва-
рвара; Швець Олександр; Ш-
верюк Володимир, Тереза

михайло; Душченко Михайло, Микола; Лавринюк Дмитро, Софія, Лідія; Чижка Микола. Данченко Василь, Анна, Володимир, Микола; Даниленко

Александра, Андрія, Аполлія, Терина; Левчук Галина; Левницький Едвард, Марія, Антоніна, Марія-Франціска; Левко Іван; Левусенко Іван, Матрона; Дем'ячук Ва-

ніль; Дерев'яно Федот; Дяченко Іван; Дяченко Петро; Даченко Олексій; Діхтяр Василь, Марія, Василь, Моніка; Дідух Орелівна; Дідишук Галина; Дідишук Катерина; Дідишук Липецький Євзебій; Литвиненко Анна; Віктор; Тараненко Євген; Миколайчук Михайло; Коваль хій, Марія; Татарко Миколай; Татарко Андрій, Анастасія; Татарко Пилип; Тихоступ Алексій.

ни, Ренате, Артур; Дідушенко
Олександр; Дмитрюк Анатоль;
Добровольський Володимир;
Міляв: Домашук Стефан, Ана-
слав; Луговий Олекса, Софія;
Ельза, Еріка; Луговий Алексан-
дер, Софія, Ельза, Еріка;
Людськович Терентій; Липський
Ткачук Петро; Товпчиків Чу-
мак; Траг Михайло; Туркас Ан-
тін, Марія, Олена, Тарас, Во-
дан, Ольга; Турків Григорій

тазія; Богдан: Домашевський	Станіслав.	Тушенко Іван, Алевтина, Оль
Еміль, Марія-Люїзе, Іван, Ми	Мацак Тимофій; Майданюк	Надія; Тимченко Григорій; Те
кола; Довбенко Микола, Евфро	Марія; Майдашевський Павло,	зуріє Константин, Теодора, Ле
ніна, Володимир, Зірка, Ольга;	Еміль; Мак Ярослав; Максим	на Ліля

Травницький Петро, Марія; Дрон Стефан, Марія, Анна, Ярослав; Дуб Григорій; Дубасик Мартин; Дублянський Дмитро; чків Константин, Анна, Владислав, Юрій; Максименко Микола, Леоніда; Максимів Михайло; Паваска Григорій; Усок Олександр, Марія, Володимир. Вайда Федір, Анна, Ерік; Марія; Василега Яків. Олександр

[illegible]

де, Драгач Давид, Маріона, Валентина; Джуринський Михайло, Марія, Ольга, Володимир, Анна, Галина.

Федін Василь, Анна, Ігор,
Надя; Федін Микола, Анна, Во-
лодимир; Федосенко, Василь,
Федик Володимир; Фок Мико-

Софія, Владислав, Казимір, І-ан; Мельник Григорій, Марія, Володимир; Мельничук Микола; Менделюк Стефан, Катери-

Соля.
Гелетій Юстина, Леон; Гій Андрій, Параска, Іван Клод, Ольга; Гірська Валентина, Ан-
на, Галина, Валентина; Ми-
хоцький Петро, Анна, Роза, Е-
міль; Мильчук Іван, Марія; Мі-
льова Люба; Мірутенко Василю
Михайло, Катерина, Магдали-

ча, Стефан; Гляйм Євгенія; Глухач Омелян; Глушаченко Георгій, Ольга; Гребенченко Петро Анша Іван Марія	Люба, Людмила, Ольга; Мі- рюк Микола; Молынар Стефан, Валентина, Марія; Мотора Іван, Єрма Миколайович Шота; Му-	на; Зарубець Юрій, Єлена, Ва- лентина; Завертайло Петро; За- зук Іван, Єлена, Ліда; За- бенко Роман.
---	--	---

Гайдай Матвій; Гальчук Вавиль; Галушак Дмитро, Валентина, Святослав, Богдан, Анна; Гамалей Іван; Ганзюк

[illegible]

Григорія, Орест, Гавриїл; Стефанія, Анна, Василь, Едмунд; Гнаток Тома; Гнаткович Варвара; Гнида Володимир; Голє-

вич Михайло, Анастасій, Еміль, Дарія, Марія, Ярослав; Голлод Петро, Анна; Гомзик Михайло, Марія; Горфіняк Олександр; Надія, Галина, Мирослав; Науменко Валє, Євген; Неборч Константин; Нестер Лев; Новицький Носиф; Никипорук

Городко Савка; Горський Михайло, Регіна; Гойник Артимон; Грицай Константин, Одарка, Микола; Грицюк Тарас, Олена, Ангін.

Одосій Володимир, Анна, Теодор, Марія-Анна; Олійник Василь, Клавдія, Світлана, Юрій

В ФІЛАДЕЛФІ
зложили пожертви на
„Писанку“ загиблим:

Тамара; Грипенків Василь; Віктор, Леонід; Омельченко І-
Гринчук Дам'ян; Григорський ван; Онайський Петро; Онуш-
Посиф, Марія, Роман, Євген, канич Теодор; Юстина, Яро-
Стефана; Гиз Володимир. Лі- слав. Юрій: Осалчук Михайло.

Осенний Федір, Марія, Олена;
Остапчук Василь; Остапчук
Стефан; Овсінко Федір.
Панасюк Микола, Розалія І.
— Ол. Ворецький; „Карпати” —
Юрій Аннюк, П. Марків і Пен-
кальський; д-р М. і В. Ценко
і Світлослав Олаз.

Григорій; Івасків Василь.
Яцишин Іван, Роза; Якимів
Посф; Ясюк Сергій, Аделя,
Іван Посф; Янін Олександр.

Гайда, Юрій, Дмитро Олександр,
Ярилик Аліна, Михайло, Гелі-
на; Ясінький Володимир, Ма-
рія.

Микола Васильович Корнієнко Іс-
маїл Любова, Пастернак Долек
Марія, Йосифа, Ірена; Павло-
вич Василь; Павлюк Іван; Пе-
ло Магдалина, Василь; Підше-
но Максим Миколайович; По-
морай, Мирон Карбівник, Е-
ген Рогач і С-ка; Мисецькі ви-
роби і книгарня: Кооператив

Качур Василь; Гальченко Га-
дія. Олександр; Калинюк Ми-
хайло; Марія; Калитовська
Марта; Капуста Іван, Юлія,
Микола;
Ко микита, Федора; Писаренко
Михайло, Фріда, Франц, Михай-
ло; Пішванов Олександра, Ва-
лентин; Пітковияк Михайло;
„Баззар“ Меєлі, Радія, Теленіз;
— Ів. Шупаківський і С. Жа-
Гальятерія „Мода“ — Т. Ван-
Бойчук; Взуття „Фортуна“ —

Марія; Кархут Іван; Кармазін Платон Григорій; Платон Катерина; Плембальський Іван, Катерина, Михайло; Плетен Микола, Елена, Іван, Анатолій, Людмила, Стефан; Каспрішин Ів. Гаврилів; С-ка; Продавця: „Ватра” — Я. Мартинюк; П. Іваш, З. Неняч; А. Стадницький; Пекарня Ів. Ко-

Григорій, Софія, Ярослав, Євгенія; Кашпуренко Іван, Софія; Каштелян Володимир; Келлер Марія, Володимир, Микола; Кеміла; Плетин Яків, Анна, Віктор; Плхита Дмитро; Плорос Василь, Марія; Покладенко Микола, Зіновія, Ляріса, Александр; Продаж ят — Пощів Валентина; Радченко Ірина; Радченко зачина; „Вуйкова Ланчонета” — Т. Пашківський; Український Ресторан „Оаза” — Марія Дмитрівна; Продаж ят — Пощів Валентина; Радченко Ірина; Радченко

реселідзе Есса; Кіндох Мико-
да; Клакко Дмитро, Лукіла,
Зенон, Оксана; Клемєкс Василь,
Олександр; Кліс Іван, Сидо-

дер, Іван; Покушінський Марія
Константин, Марія; Польовий
Іван, Врунгільде; Подивняний І.
Ван; Попов Іван, Люба; Попов

хо, Сидір Новаківський; Про-
даж годинників — Ів. Медвідь
Кравецька робітня — М. Вікри-
кач; Робітня фабр. — В. Сави-

кія, Надя, Євген, Ярослава, Богдан; Кобель Михайло; Кобилинський Євстахій, Марія, Єлена, Василь, Марія; Кобиль-

ний Стефан; Кохайкевич Іван;
Когут Онуфрій; Комар Стефан;
Комар Кіндрат, Ніна; Коник
Семіон; Конюк Василь; Овсья-
нчук Петро; Пилипчук А.
Іосифович; Рибак Роман;
Родасевич Дмитро; Руденко
Володимир; Савченко Микола;
Савченко Сергій; Саваха
Михайло; Семенов Михайло;
Семенов Федір; Соколов
Анатолій; Ткачів Володимир;
Трушківський Юрій; Філатов
Сергій; Хоминський Віктор;
Хорунжий Ігор; Яценко
Олександр.

по \$10: д-р Володимир і Слава Галан; по \$5: Іван і Оксана Поритко, Петро і Оксана Ген

Сергій, Ірина, Василь, Ольга;
Богдан, Ігор; Конзеровський
- Михайло, Марія, Роман, Свє-
Григорій, Марія, Ольга; Реше-
ало; по *3: Татяна Гаращен-
ко, Остап Тарнавський; Любо-
Верницька \$1.

Цією дорогою ділямося суміжною вісткою, що наш Найдорожній Муж, Тато, Дідусь і Прадідуць,
бл. п. РОМАН КУЗЬМА
по важкій і довгій недужі упокоївся в Бозі в неділю, 15-го травня 1955 р.

Покійний народився 1-го грудня 1872 р. в селі Печеніжині, Перемишлянського повіту, Зах. Україна. До Америки прибув 1912 р., де цілий час був активну участь в церковному і громадському житті, був членом 203 Відд. УНГОзоу.

Залишив в смутку дружину Ксеєно, сина, 2 доньки, 7 внуків і 4 правнуків. Похорон відбудеться з церкви Св. Йосафата в Трентоні на цвинтар Yardley в Пенсильнії, в середу, 15-го травня, о 10-ій год. рано, на який запрошуємо Рідню і Знайомих.

Нехай земля, в якій прожив більше як половину свого життя, буде Ному легкою.

Віща Ному Пам'ять!

РОДИНА

MISCELLANEOUS НАПРАВА ДОМУ Якщо потрібна перевезти на- праву дому, маєте нагоду за- дати \$500 — \$300 — \$200 в Savings Bonds Free а подорожників тел. TO 8-2635 HORN ROOFING & SIDING	AUTO 1953 FORD STATION WAGON R. H. Fordomatic — Everything \$1,595 Без завідатку. 185 тисяч від 1955 року ваз BARREL AUTO SALES 499 N. Broad St., Elizabeth, N. Elizabeth 3-9826 Відкрито ввечорами.
---	--

клі, ми купимо їх. Малий
клад гроша принесе Вам вели-
кий прибуток у Ваш зайвий
с. Безплатна брошура пояс-
нить Вам наш новий план.
NORTHERN CHINCHILLA CORP.
Dept M-1
786 Broad St., Newark 2, N. J.
Mitchell 3-2947

● FARMS FOR SALE ●

SCONEARE COUNTY
25 акр. добре проспер. фарма.
овне вланштування, вся нова
ашинерія, 29 шт. худоби, 6 ба-
льох молока від 11 кор. 3 уваги
а смерть власника, вигода про-
ас з трактою. Жода \$24,000,
отівки \$30,000. Іаші молочні а
овчені фарми.

JOE DAMON
Cobleskill, N. Y. — Tel. 1510

курача FARMA, 60 акр. при Rt.
13, м. від West Vinfield, в
400 акрей. Все вланштуван-
а, курник з вікном, вели. магазин
а 30 год. Дім олів. центр. о-

АБО ПРОДАМ
гросерню і делкатесен.
Добре вироблений бізнес
далеко від „маркетів”.
голоситись:
218 East 5th Street
New York City

ГАЗОЛІНОВА СТАНЦІЯ
3 хлопці, 3 машини до митт.
Виз. полож. при голов. евені.
Добрий прихід, легко побільш-
ти при помочі автомеханіка. В
найм на 14 р. Понна ціна \$10.
Телеф. власник між 9-12 А.Т.
KI 9-6810

CLEANING-TAILORING STORE
Добре положення в Manhattan.
Низ. рент. Досконала наго-
да, крац. 3 уваги на недоу-
власник продає по дуже ум-
ціні.

Телефон власника:
GRamercy 5-9272

рніація, фармер-холодильник. 2 год. системи. Ціадається прилад від власника. Телефон. 160 північ від N.Y. Aylesworth, West Winfield, N.Y. — 6-3367.

Продается куряча ферма і виробальний курят. Доскоп. прилад — підбірний ринок збуту. Овес, виряд трак, холодильник, селід, яєчя — 6 км. від Він-дсера. угодження, 1½ акр. треба оглянути, щоб оцінити.

Mr. EASSE
Linden 3-2945 — N. J.

85-акр. молочна ферма, в добр. аснї, 125 акр. управ. землі, 16 акр. дім, 2 вел. стайні, 2 саяла, 14 км. дім, 2 л.з., олин огрів, 61-акр. будинки. Холодильна молока машн до доснїа, фарм. машини. John Deere, balck, Кюніація. 2

Читає нову книжку
д-ра ІЛІИ ВИТАНОВИЧА
„Кость Паньківський“

Ідеаліст громадського праці і віра у власні сили народу.

Д-р Лука Митуща пише про неї так:

„Читаю прекрасну працю д-ра І. Вітановича, і бачу, як вірно змальовано в нїй світлу постать с.п. Костя Паньківського“.

Ціна тїльми \$1.00

Замовляти в:

перелета, 2 потяжки, 1 приголів.
жорези Rt. 70. Ціна на скорий
поїзд \$18,000 Inq. Orson Corey,
Union Dale, Pa.

ФАРМА, Rt. 28, 150 акр. Модер.
ашинерія, 42 перекід. Бел.
стайня. Модер. колон. дім, нова
кухня, олів. коминот. Автобус
плати. Риболовля, полювання,
ульати. Власник R. Burns, Meri-
dale, N. H. Пишіть по-анг. або
серб. Delhi 5-2320.

MARTIN'S CREEK
Скорий продаж! або викуп!
190 акр. фарм. вел. дім, стай-
ня, шпеклер, бічні будинки. Міс-
це 25,000 індіанці; понад 100
акр. управ. землі, весь гар. ви-
гляд.

**81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.**

Lytwyn & Lytwyn

**UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED**

Обслуга Ціпра і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.

фтор, телефон: DEerfield 4-5447 - (N.J.)

КАРТКИ
НА РІЗНІ НАГОДИ
■ українському стилі.
12 картик за \$1.00.

NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНІЧКО

НАСТАВНИК за попередимим надбо
наставним наставництвом
"СВОБОДА"
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker
& Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

НАСТАВНИК за попередимим надбо
належитостом
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker
& Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

У К Р. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температура.
Модерна каплиця
до ужитку даром.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. - ORchard 4 2588

несамовитому випаді кинула
короля джунглів на низько
звисаючу гілляку.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована темпера-
тура. Модерна каніцля
до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4 2588